

Ääntäminen

Vokaalit

lyhyt	pitkä			lyhyt	pitkä
a	aa			ä	ää
sana	aamu			päivä	päivää
o	oo	e	ee	ö	öö
ovi	koodi	terve	anteeksi	söpö	insinööri
u	uu	i	ii	y	yy
tuli	tuuli	tili	tilli	hyvä	tyyli

Kaksi eri vokaalia samassa tavussa (diftongit)

ai nainen	au kaunis	äy käydä	ie kieli
ei eilen	eu Eurooppa	öy köyhä	uo juoda
oi toinen	iu tiukka	ey keskeytys	yö syödä
ui uida	ou koulu	iy vihkiytyä	
yi lyijy			
ää äiti			
öi töissä			

Kaksi eri vokaalia eri tavuissa (vokaaliyhymät)

ia piano	ua haluan	ae laella	oa siivoan	ea vaikea
io kolmio	ue luen	ao vaot	oe koe	eo seos
ää etsiä	yä Yäk!	äe näen	öä lähtöä	eä tärkeä
öö yksöö	ye yhtye	ää näön	öe säilöessä	

Konsonantit

lyhyt	pitkä		vain lyhyt
s	kisa	ss	kissa
t	tuli	tt	tulli
r	pora	rr	porras
m	kumi	mm	kummi
n	sana	nn	Sanna
nk [ŋ]	kenkä	nk [ŋŋ]	kengät
k	kuka	kk	kukka
p	rapu	pp	rappu
t	mato	tt	matto

muut konsonantit			
b	banaani	c	cocktail
f	fakta	g	gorilla
w	wc	x	xylitol
z	pizza	q	Lindqvist

Sanapaino

Sanapaino on aina 1. tavulla.

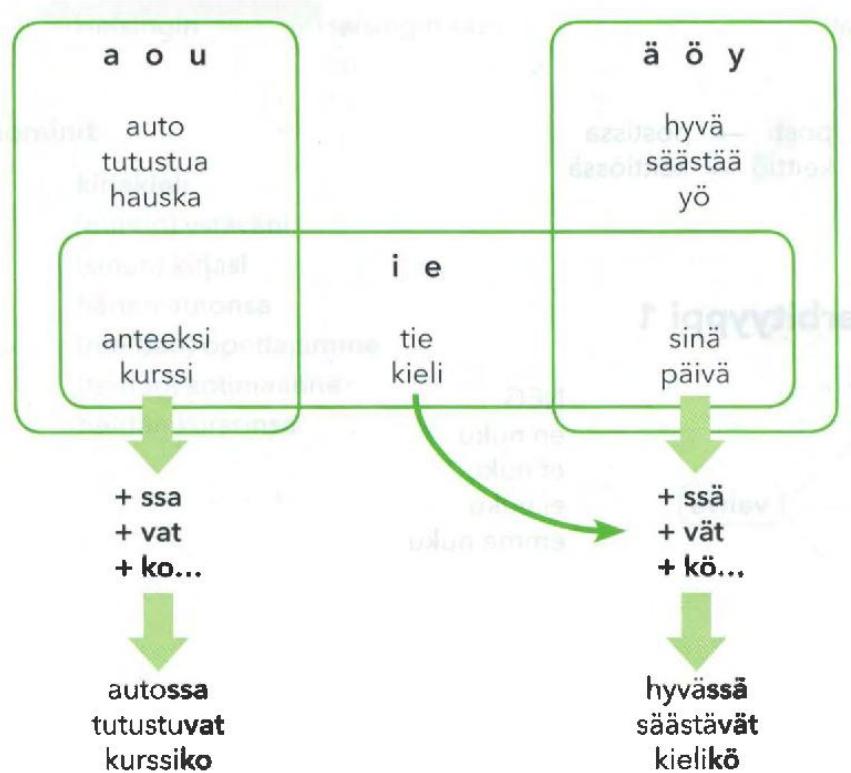
Helsinki hotelli museo professori spagetti aurinko kaupunki

Intonaatio

Minä olen suomalainen.

Oletko sinä suomalainen?

Vokaaliharmonia

Yhdyssanat:

suklaajäitelö + ssa/ssä → suklaajätelössä

K-p-t-vaihtelu

NOMINATIVI	kauppa
PARTITIVI	kauppaan
VARTALO	kauppa-
GENETIVI	kauppan
S-MIHIN	kauppaan
S-MISSÄ	kaupassa
S-MISTÄ	kaupasta
L-MIHIN	kaupalle
L-MISSÄ	kaupalla
L-MISTÄ	kaupalta
MONIKKO	kaupat

vahva → heikko

kk → k

pp → p

tt → t

k → -

p → v

t → d

nk → ng

mp → mm

nt → nn

lt → ll

rt → rr

Ei k-p-t-vaihtelua:

- hk, sk, st, tk posti → postissa
- 2 vokaalia lopussa keittiö → keittiossa

K-p-t-vaihtelu: verbityyppi 1

minä	nukkua
sinä	nukun
hän	nukut
me	nukkuu
te	nukumme
he	nukutte
	nukkuvat

NEG.
en nuku
et nuku
ei nuku
emme nuku
ette nuku
eivät nuku

K-p-t-vaihtelu: verbityyppi 3 ja 4

minä	jutella (3)	tavata (4)	heikko
	juttele-		
	juttelen		
sinä	juttelet	tapaa-	
hän	juttelee	tapaan	
me	juttelemme	tapaat	
te	juttelette	tapaa	
he	juttelevat	tapaamme	
		tapaatte	
		tapaavat	

← k-p-t
kk ← k
pp ← p
tt ← t
k ← -
p ← v
t ← d
nk ← ng
mp ← mm
nt ← nn
lt ← ll
rt ← rr

Monikko t

yksikkö	monikko
kaupunki	kaupungit
hyvä ystävä	hyvät ystävät

Genetiivi n

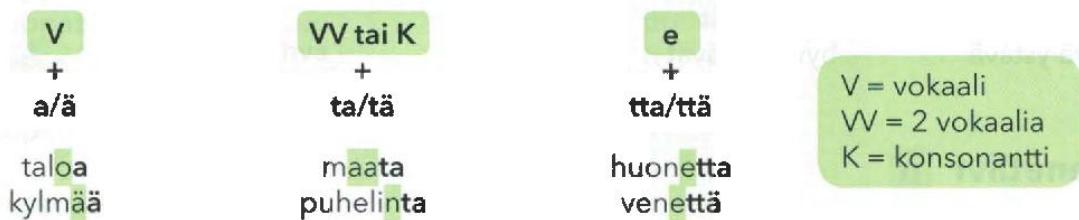
Kuka?	Kenen?	
Alex kiva tytö	Alexin kivan tytön	Alexin kotimaa kivan tytön nimi
Mikä?	Minkä?	
Helsinki	Helsingin	Helsingin sää

Persoonapronominit

	kirjakieli
minun ystävä	(minun) ystäväni
sinun kirja	(sinun) kirjası
hänen auto	hänen autonsa
meidän opettaja	(meidän) opettajamme
teidän kotimaa	(teidän) kotimaanne
heidän kurssi	heidän kurssinsa

Partitiivi

Partitiivin muodostus

HUOM! ia/ea/eää → a/ä
vaikea
vaikeaa

HUOM! Partitiivissa ei k-p-t-vaihtelua.

Persoonapronominit: partitiivi

Kuka?	Ketä?
minä	minua
sinä	sinua
hän	häntä
me	meitä
te	teitä
he	heitä

Partitiivin käyttö

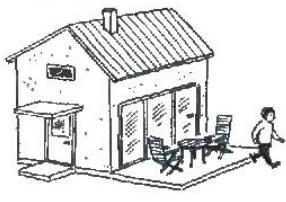
- **Numero + P**
pitkä mies 9 pitkää miestä
- **Verbi + P**
esim. rakastaa + P Pedro rakastaa Hannaa.
Katso partitiiviverbit s. 321 .
- **Minulla ei ole + P**
Pedrolla ei ole autoa.

Ainesanat partitiivissa

1. Lauseen loppu (verbin jälkeen): ainesana on partitiivissa
Me syöttämme salaattia.
2. Lauseen alku (ennen verbiä): ainesana ei partitiivissa
Keitto maksaa 5,90 €.
3. Ainesana + ^{on}
ei ole + adjektiivi partitiivissa
Rakkaus on kaunista.

HUOM! Kirja on hyvä. (Kirja ei ole ainesana.)

Paikansijat

	Mihin?	Missä?	Mistä?
S • sisällä • kaupungit normaalisti	S-MIHIN (illatiivi) Vn, hVn, seen Mies menee taloon.	S-MISSÄ (inessiivi) ssa/ssä Mies on talossa.	S-MISTÄ (elatiivi) sta/stä Mies tulee talosta.
L • päällä • lähellä • jotkin kaupungit • <i>lomalla, asemalla, kurssilla, matkalla, tauolla, ulkomailta</i>	L-MIHIN (allatiivi) lle Mies menee terassille.	L-MILLÄ (adessiivi) lla/llä Mies on terassilla.	L-MILTÄ (ablatiivi) ltä/ltä Mies tulee terassilta.

HUOM!

adjektiivi + substantiivi

Minä asun vihreäässä

talossa.

S-MIHIN (illatiivi)

1 vokaali

Vn

kouluun
kauppaan

vahva

HUOM!

2 eri vokaalia: keittiöön

lyhyt sana:
2 vokaalia

hVn

maahan
yöhön

pitkä sana:
2 samaa vokaalia

seen

Porvooseen
harmaaseen

V = vokaali

Ihminen

Kenelle?

lle

L-sijat

Vien kirjan Liisalle.

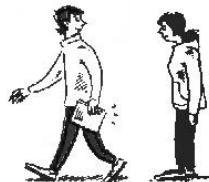
Kenellä?

lla/llä

Kirja on Liisalla.

Keneltä?

lla/llä

Haen kirjan Liisalta.

Pronominit

Persoonapronominit

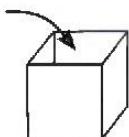
N	minä	sinä	hän	me	te	he
P	minua	sinua	häntä	meitä	teitä	heitä
V	minu-	sinu-	häne-	mei-	tei-	hei-
G	minun	sinun	hänen	meidän	teidän	heidän
OBJ	minut	sinut	hänet	meidät	teidät	heidät
S-MIHIN	minuun	sinuun	häneen	meihin	teihin	heihin
S-MISSÄ	minussa	sinussa	hänessä	meissä	teissä	heissä
S-MISTÄ	minusta	sinusta	hänestä	meistä	teistä	heistä
L-MIHIN	minulle	sinulle	hänelle	meille	teille	heille
L-MISSÄ	minulla	sinulla	hänellä	meillä	teillä	heillä
L-MISTÄ	minulta	sinulta	häneltä	meiltä	teiltä	heiltä

Demonstratiivipronominit

N	tämä	tuo	se	mikä	kuka
P	tätä	tuota	sitä	mitä	ketä
V	tä-	tuo-	si-/sii-	mi-	kenet-
G	tämän	tuon	sen	minkä	kenen
S-MIHIN	tähän	tuohon	siihen	mihin	keneen
S-MISSÄ	tässä	tuossa	siivä	missä	kenessä
S-MISTÄ	tästä	tuosta	siilä	mistä	kenestä
L-MIHIN	tälle	tuolle	sille	mille	kenelle
L-MISSÄ	tällä	tuolla	sillä	millä	kenellä
L-MISTÄ	tältä	tuolta	siltä	miltä	keltä
MON	nämä	nuo	ne	mitkä	ketkä

Täällä – tuolla – siellä

Mihin?

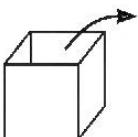
täenne
tuonne
sinne

Missä?

täällä
tuolla
siellä

Mistä?

täältä
tuolta
sieltä

Sanatyypit

	e
N	huone
P	huonetta
VARTALO	huonee-
G	huoneen
S-MIHIN	huoneeseen
S-MISSÄ	huoneessa
S-MISTÄ	huoneesta
L-MIHIN	huoneelle
L-MISSÄ	huoneella
L-MISTÄ	huoneelta
MON	huoneet

	nen
	suomalainen
	suomalaista
	suomalaise-
	suomalaisen
	suomalaiseen
	suomalaisessa
	suomalaisesta
	suomalaiselle
	suomalaisella
	suomalaiselta
	suomalaiset

	i → i	k-p-tl
N	hotelli	pankki
P	hotellia	pankkia
VARTALO	hotelli-	panki-
G	hotellin	pankin
S-MIHIN	hotelliin	pankkiin
S-MISSÄ	hotellissa	pankissa
S-MISTÄ	hotellista	pankista
L-MIHIN	hotellille	pankille
L-MISSÄ	hotellilla	pankilla
L-MISTÄ	hotellilta	pankilta
MON	hotellit	pankit

	i → e: kieli	i → e: järvä	i → e: järvä	i → e: järvä	i → e: järvä
	kieli	järvi	lehti		
	kieltä	järveä	lehteä		
	kiele-	järve-	lehde-		
	kielen	järven	lehden		
	kieleen	järveen	lehteen		
	kielessä	järvessä	lehdessä		
	kielestä	järestä	lehdestä		
	kielelle	järvelle	lehdelle		
	kielellä	järvellä	lehrellä		
	kieleltä	järveltä	lehdelta		
	kielet	järvet	lehdet		

	si
N	uusi
P	uutta
VARTALO	uude-
G	uuden
S-MIHIN	uuteen
S-MISSÄ	uudessa
S-MISTÄ	uudesta
L-MIHIN	uudelle
L-MISSÄ	uudella
L-MISTÄ	uudelta
MON	uudet

	us/ys/os/ös/es
	yritys
	yritystä
	yritykse-
	yrityksen
	yritykseen
	yrityksessä
	yrityksestä
	yritykselle
	yrityksellä
	yritykseltä
	yritykset

Verbin persoonataivutus

	puhua	a/ä
(minä)	puhun	n
(sinä)	puhut	t
hän / se	puhuu	V
(me)	puhumme	mme
(te)	puhutte	tte
he / ne	puhuvat	vat/vät
(Te)	puhutte	tte

Negatiivinen lause

neg. verbi	vartalo	
en	puhuX	en puhu
et		et puhu
ei		ei puhu
emme		emme puhu
ette		ette puhu
eivät		eivät puhu
ette		ette puhu

Verbi + verbi

		persoona-muoto	infinitiivi		
haluta voida osata tykätä	+ inf.	Minä Me Elli Minä	haluan voimme ei osaa tykkäään	mennä ostaa lukea. uida.	kotiin! jäätelöä.

osata (taito)

Osaatko sinä uida?
Minä **en osaa** soittaa pianoa.

voida (mahdollisuus)

Voitko auttaa minua?
Michel **ei voi** tulla tänään kurssille.

Käskymuoto: sinä-persoona

inf.	vartalo	käsky	
	lue!	POS.	NEG.
lukea	lue-	Lue!	Älä lue!
avata	avaa-	Avaa ovi!	Älä avaa ovea!

Verbityypit

Typpi 1

	a/ä
infinitiivi	tanssia
vartalo	tanssi- tanssin tanssit tanssii tanssimme tanssitte tanssivat
	pitkä vokaali

	k-p-t!
	nukkua
	nuku-
	nukun
	nukut
	nukkuu
	nukumme
	nukutte
	nukkuvat

Typpi 2

	da/dä
infinitiivi	syödä
vartalo	syö- syön syöt syö
	ei pitkää vokaalia
	syömme
	syötte
	syövät

HUOM!	
tehdä	nähdä
tee- teen	näe- näen
teet	näet
tekee	näkee
teemme	näemme
teette	näette
tekevät	näkevät

Typpi 3 e

	la/lä s + ta/tä na/nä
infinitiivi	kävellä
vartalo	kävele- kävelen kävelet kävelee kävellemme kävellette kävellevät
	pitkä vokaali

	nousta
	nouse-
	nousen
	nouset
	nousee
	nousemme
	nousette
	nousevat

	mennä
	mene-
	menen
	menet
	menee
	menemme
	menette
	menevät

k-p-t!
jutella
juttele-
juttelen
juttelet
juttelee
juttemme
juttelette
juttelevat

Typpi 4 a

	vokaali + ta/tä
infinitiivi	siivota
vartalo	siivoa- siivoan siivoat siivoaa siivoamme siivoatte siivoavat
	pitkä vokaali

k-p-t!
tavata
tapaa-
tapaan
tapaat
tapaa
tapaamme
tapaatte
tapaavat

Typpi 5 tse

i + ta/tä
valita
valitse-
valitsen
valitset
valitsee
valitsemme
valitsette
valitsevat

Verbi + P

auttaa	Voitko auttaa minua?
etsiä	Olga etsii työpaikkaa.
häiritä	Anteeksi, voinko häiritä sinua?
juhlia	Juhlimme Tiinan syntymäpäivää lauantaina.
katsoa	Me katsomme televisiota.
odottaa	Jussi odottaa Liisaa bussipysäkillä.
opiskella	Minä opiskelen historiaa, suomea ja englantia.
pelata	Kalle pelaa jalkapalloa.
puhua + kieli	Julia puhuu saksaa.
rakastaa	Minä rakastan Lauraa.
soittaa + musiikki	Pedro soittaa kitaraa.
ymmärtää	Ymmärrätkö englantia?

Verbi + sta/stä (aihe)

puhua	Suomalaiset puhuvat usein säästä.
kertoa	Jari kertoo projektista.
jutella	Me juttelemme kurssista.
kirjoittaa	Professori Nieminen kirjoittaa Suomen historiasta.
keskustella	Työkaverit keskustelevat lomasta.

Verbi + Ita/Itä

maistua	Pedron pastasalaatti maistuu tuliselta.
näyttää	Sitruunapiirakkia näyttää tosi hyvältä.
kysyä	Kysy opettajalta!
pyytää	Lapsi pyytää isältä rahaa.

Muut

mennä + MIHIN	Hän menee kaupaan. He menevät torille.
käydä + MISSÄ	Hän käy kaupassa. He kävät torilla.
ostaa + MISTÄ	Kerttu ostaa leipää kaupasta ja kalaa torilta.
sopia + lle	Keltainen väri sopii sinulle.

Lausetyyppit

Kysymyssanat

Kuka?	Milloin?	Mihin?	Miksi?	Millainen?
Mikä? (olla-verbi)	Mihin aikaan?	Missä?	Kuinka? (adjektiivi)	Minkämaalainen?
Mitä? (muut verbit)	Monelta?	Mistä?	Miten? (verbi)	Minkävärinen?

Sanajärjestys

Kysymyssana	subjekti	verbi
Kuka	sinä	olet?
Mitä kielä	te	puhutte?

Ko/kö-kysymys

(Sinä) olet	suomalainen.	(Sinä) et	puhu englantia.
Oletko (sinä)	suomalainen?	Etkö (sinä)	puhu englantia?

Vastaus ko/kö-kysymykseen

Puhutko sinä englantia?
- Puhun.
- En.

Minulla on...

POS.

Ila/Ilä + on

Minulla on pieni koira.
Olgalla on sauna.
Vanhalla opettajalla on tietokone.

NEG.

Ila/Ilä + ei ole + P

Minulla ei ole pienä koiraa.
Olgalla ei ole sauna.
Vanhalla opettajalla ei ole tietokonetta.

HUOM! Ei partitiivia:

Minulla ei ole nälkä / jano / kiire / kuuma / kylmä.

Huoneessa on...

POS.

ssa/ssä + on

Suomessa on 5,5 miljoonaa ihmistä.
Lattialla on matto.
Huoneessa on sohva, pöytä ja hylly.

NEG.

ssa/ssä + ei ole + P

Suomessa ei ole kuningasta.
Lattialla ei ole mattoa.
Keittiössä ei ole isoa pöytää.

On hauskaa...

on / ei ole + adj. P + inf.

On hauskaa matkustaa Tampereelle.
Ei ole kivaa herätä joka aamu kuudelta.

Objekti

Genetiivi n

Avaamme ikkunan.
Tunnetko **heidät**?

Huom! Persoonapronominit

Kenet?	
minut	meidät
sinut	teidät
hänet	heidät

Partitiivi

- Negatiivinen lause**
Emme avaa ikkunaa.
Minä en tunne **heitää**.
- Ainesanat**
Juotko teetää?
- Verbi + P**
Tytöt pelaavat jalkapalloa.

Monikko t

Avaamme ikkunat.

Postpositiot ja prepositiot

G +

edessä
takana
vieressä
oikealla puolella
vasemmalla puolella
välissä
keskellä
ympärillä
ääressä
päällä
alla
kanssa
jälkeen

Pedro istuu ikkunan edessä .
Vieraat polttavat tupakkaa oven takana .
Pieni pöytä on sohvan vieressä .
Olga istuu Alexin oikealla puolella .
Janita istuu Alexin vasemmalla puolella .
Alex istuu Olgan ja Janitan välissä .
Kynttilät ovat pöydän keskellä .
Veijo, Jenni ja Sami seisovat Pedron ympärillä .
Hanna ja Meri istuvat pöydän ääressä .
Lamppulaatikko on kaapin päällä .
Olgan lasi on pöydän alla .
Pedro asuu Hannan kanssa .
Koulun jälkeen Kalle pelaa jalkapalloa.

ennen + P

Kalle käy suihkussa **ennen** aamupalaa.

Milloin?

Kello

Mitä kello on?

Kello on neljä.

Kello on viisitoista/varttia yli neljä.

Kello on puoli viisi.

Kello on viisitoista/varttia vaille viisi.

8.00 Kello on kahdeksan **aamulla**.

20.00 Kello on kahdeksan **illalla**.

Mihin aikaan? = Monelta? Ita/Itä

klo 13 / klo 01	kello yksi	=	yhdeltä
klo 14 / klo 02	kello kaksi	=	kahdeltä
klo 15 / klo 03	kello kolme	=	kolmelta
klo 16 / klo 04	kello neljä	=	neljältä
klo 17 / klo 05	kello viisi	=	viideltä
klo 18 / klo 06	kello kuusi	=	kuudelta
klo 19 / klo 07	kello seitsemän	=	seitsemältä
klo 20 / klo 08	kello kahdeksan	=	kahdeksalta
klo 21 / klo 09	kello yhdeksän	=	yhdeksältä
klo 22 / klo 10	kello kymmenen	=	kymmeneltä
klo 23 / klo 11	kello yksitoista	=	yhdeltätoista
klo 24 / klo 12	kello kaksitoista	=	kahdeltatoinsta

Viikonpäivät na/nä

maanantai	maanantaina
tiistai	tiistaina
keskiviikko	keskiviikkona
torstai	torstaina
perjantai	perjantaina
lauantai	lauantaina
sunnuntai	sunnuntaina
viikonloppu	viikonloppuna

joka maanantai = maanantaisin

Vuorokausi (24 h) Ila/Ilä

aamu	aamulla
aamupäivä	aamupäivällä
päivä	päivällä
iltapäivä	iltapäivällä
iltä	illalla
yö	yöllä
aamuyö	aamuyöllä

Kuukaudet ssa/ssä

1. tammikuu tammikuussa
2. helmikuu helmikuussa
3. maaliskuu maaliskuussa
4. huhtikuu huhtikuussa
5. toukokuu toukuussa
6. kesäkuu kesäkuussa
7. heinäkuu heinäkuussa
8. elokuu elokuussa
9. syyskuu syyskuussa
10. lokakuu lokakuussa
11. marraskuu marraskuussa
12. joulukuu joulukuussa

Vuodenajat lla/llä

talvi	talvella
keväät	keväällä
kesä	kesällä
syksy	syksyllä

Päiväys

31.1.2020 Tänään on 31. tammikuuta 2020.

- Monesko** päivä tänään on? Tänään on 12. marraskuuta.
Milloin sinun syntymäpäivä on? Minun syntymäpäivä on 17. elokuuta.
Minä päivänä joulu on? Joulu on 24. joulukuuta.

Järjestysluvut

1. ensimmäinen	11. yhdestoista	21. kahdeskymmenesensimmäinen
2. toinen	12. kahdestoista	22. kahdeskymmenestoinen
3. kolmas	13. kolmastoista	23. kahdeskymmeneskolmas
4. neljäs	14. neljästoista	24. kahdeskymmenesneljäs
5. viides	15. viidestoista	25. kahdeskymmenesviides
6. kuudes	16. kuudestoista	26. kahdeskymmeneskuudes
7. seitsemäs	17. seitsemästoista	27. kahdeskymmenes seitsemäs
8. kahdeksas	18. kahdeksastoista	28. kahdeskymmeneskahdeksas
9. yhdeksäs	19. yhdeksästoista	29. kahdeskymmenesyhdeksäs
10. kymmenes	20. kahdeskymmenes	30. kolmaskymmenes
		31. kolmaskymmenesensimmäinen